

Den ovennævnte Skrivelse til Amtmanden over Ribe Amt lyder saaledes:

I et i Folketinget i afvigte Rigsdagssamling indbragt og af bemeldte Ting til Indenrigsministerens Undersøgelse henvist Andragende, af hvilket en Afskrift under 24de April d. A. af Amtet er bleven tilstillet Ministeriet, har Sognefoged P. Bertelsen i Hjortlund med flere Gjere af de i Ribe Herred beliggende, tidligere til Hertugdømmet Slesvig hørende saakaldte Plovtaalsjorder fremst at den Formening, at disse Ejendomme ved Indlemmelsen i Kongeriget ere blevne højere beskattede end de omliggende gamle kongerigste Ejendomme, navnlig ved den Maade, hvorpaa Gammelftatten og Fordeboogsafgiften ere blevne beregnede, ligesom de have besværet sig over, at tidligere Begunstigelser uden Vederlag ere bortfaldne, samt over, at der for de saakaldte Tiltrædelsespenge Vedkommende er en Forstel mellem de før og efter 1867 til Selvejendom overgaaede Ejendomme. Andragerne have derfor anholdt om, at der maa blive nedsat en Kommission til at tage de omhandlede Forhold under Overvejelse.

I denne Anledning skulde man tjenstligst anmode Amtet om at ville meddele Andragerne følgende:

Efter Fredslutningen i 1864 blev der ved Indenrigsministeriets Foranstaltning udarbejdet en Matrikul for de i Kongeriget indlemmede, forhen slesvigste Distrikter, ved hvis Affattelse vel i alt væsentligt de samme Principper lagdes til Grund, som vare fulgte ved den i 1844 i Kraft traadte Matrikulering af Landejendommene i det øvrige Kongerige. Man tog imidlertid særlig Hensyn til, at de Fremstridt, som Agerbruget havde gjort i de Aar, der vare forløbne siden Taksationen til Kongerigets Matrikul, sandsynligvis vilde medføre en forholdsvis højere Taksation af Ejendommene i de indlemmede Distrikter. For at denne Omstændighed ikke skulde bevirke en tilsvarende Forhøjelse i det reducerede Areal og Hartkornet, lod man visse bestemte Strækninger i Kongeriget omtaksere, og naar det paa denne Maade var udfundet, hvor mange Procents Forhøjelse i Taksterne Agerbrugets Fremgang kunde antages at have bevirket, afdrog man en tilsvarende Procentandel i det reducerede Areal for de indlemmede Jorder. Efter at denne Matrikul var udarbejdet, ordnedes Distrikternes Skatteforhold ved Loven af 29de Marts 1867. Ifølge denne Lovs § 3 skulde fra den 1ste Juni 1867 at regne samtlige Skatter, Afgifter og Ydelser til Statskassen, som svares af Jorder i det øvrige Kongerige efter det ny Hartkorn, udredes af Jorderne i de indlemmede Distrikter efter det dem ved den foran nævnte Matrikul paalignede Hartkorn. Som Vederlag for Paaligningen af disse ny Statter (Vand- og Ligningsstat) bortfaldt fra samme Tidspunkt at regne ifølge Lovens § 4 en hel Række Skatter og Afgifter, der tidligere havde paahvilet de nævnte Ejendomme. Det samlede Beløb af disse ophævede Skatter ansloges for alle de indlemmede Ejendommers Vedkommende til ca. 21,500 Rbd., medens Beløbet af de ny, de nævnte Ejendomme paalagte Statter ansloges til ca. 13,500 Rbd., saaledes at de paagældende Ejendomme i Virkeligheden ved den nævnte Ordning tilsammen befriedes for et Statebeløb af ca. 8,000 Rbd. aarlig.

De øvrige Skatter, som hidtil paahvilede de indlemmede Ejendomme, og som ikke ved Lovens § 4 vare blevne ophævede, sammendroges ifølge Lovens § 5 for hver Ejendoms Vedkommende til en Sum. Af den saaledes sammendragne Sum blev et Beløb af 6 Rbd. 80 p. pr. Td. Hartkorn lagt paa Ejendommen som en fast uforanderlig Afgift under Navn af „Gammelftat“, medens Resten af Beløbet under Hensyn til de ældre Statters delvise Karakter af Domæneafgifter blev en den enkelte Ejendom paahvilende „Fordeboogsafgift“ til Statskassen, der i Henhold til Lovens § 5 in fine kan afløses ved Indbetaling i Statskassen af det tyvedobbelte Beløb af Afgiftens Størrelse. Den ommeldte „Gammelftat“ var saaledes aldeles forfællig fra og havde kun Navnet til fælles med den de kongerigste Ejendomme ved Frd. 24de Juni 1840 paalagte Gammelftat, idet den samlede Størrelse af de indlemmede Ejendommers Gammelftat og Fordeboogsafgift ubelukkende afgang af Størrelsen af de disse Ejendomme hidtil paahvilende Statter. Disse ældre Statters særegne, fra Kongerigets Skatter afvigende Karakter er Genstand for udførlig Omtale i Motiverne til Loven af 29de Marts 1867, jfr. Depart. Tid. for 1867, Side 202—206 og 226—236.

Naar Andragerne endvidere have besværet sig over, at der stadig afstræves Gjere af de Gaarde, der før 1867 vare blevne folgte til Selvejendom, „Tiltrædelsespenge“ ved hvert Gjerstifte, medens de Ejendomme, der i Henhold til Lovens § 7 overgik til fri Ejendom, ere fritagne for Udredelsen af saadan Afgift, skal man bemærke, at der altsaa i saa Henseende ikke ved Indlemmelsen bevirkedes nogen som helst Forandring eller For-